

ELŐSZÓ HELYETT*

Ajánlanom kellene ezt a könyvet az olvasónak, tehát Önnek, azonban kétközben vagyok, mert nem tudom, hogy elfásultan él-e vagy még mindig érzékeny az emberi sors sokszor már embertelen fordulataira. Ma, amikor a TV helyszínről közvetíti a háborús szörnyűségeket, amikor a műholdak a mindennapok intimitásába is bekukucskálnak, amikor...; felvetődik a kérdés: Mi újat nyújthat több mint ötven év távlatából ez a dokumentumkötet bárkinek?

A felsorolt kételyek szemüvegén át az itt található vallomásokra, levelekre tekintve: a szubjektivitásukat a lehető legelhanyagolhatóbbra csökkenthetjük, és akkor rá kell döbennünk – még azoknak is, akik tizenévesek –; mindez nagyon ismerős számunkra, hiszen láthattuk a horvát és a boszniai harcterek szörnyűségeit, a „felszabadított szerb” városok golgotáját – és a tömegsírokat is –, hallhattuk a gőgös kijelentéseket: „a szerb nép nem élhet együtt...”! Ismétlődik a történelem? Mindaz, ami a kilencvenes évek balkáni konfliktusaiban lejátszódott, csak silány másolata az 1944-45-ben a vajdasági németekkel és magyarokkal megtörtént szörnyűségeknek.

Itt nincsenek videofelvételek és műholdképek, csak a túlélők visszaemlékezései, de legalább annyira hitelesek, még ha a „tudósok” tagadják is. Döntse el Ön, elhiszi-e!

A szerkesztő